Kobiety „na zakręcie” 1933–1989

***Kobiety „na zakręcie*" *1933–1989*, red. Ewa Chabros, Agnieszka Klarman, Wrocław 2014, 418 s. (seria: Kobiet historie odzyskane)**

Publikacja została przygotowana w ramach projektu „Kobiety »na zakręcie« 1933/1939–1989", który ma służyć odkryciu i pokazaniu roli kobiet w dziejach najnowszych Polski. Zakłada on również interdyscyplinarne poszerzenie horyzontu badań o dziedziny pokrewne historii: socjologię, kulturoznawstwo, prawo, etykę oraz psychologię społeczną.

Tytułowy „zakręt" można rozumieć na wiele sposobów. Metafora ta wydaje się trafnie oddawać klimat, nastrój, specyfikę lat 1933/1939–1989. To czas zakrętów historii i meandrów społeczno-kulturowych. Historia kobiet opowiadana jest przez pryzmat ich „zakrętów" życiowych. „Zakręt" to niebezpieczne miejsce na drodze, ale także moment, w którym zmieniamy kierunek oraz kąt widzenia. Moment skrętu to zagrożenie, niepokój, lecz i nadzieja. Zakręt to często również kryjówka, coś utajonego, podskórnego, poza oficjalnym nurtem historii, polityki i kultury.

Książka otwiera nową serię wydawniczą Oddziału IPN we Wrocławiu „Kobiet historie odzyskane".

SPIS TREŚCI

Ewa Chabros, Agnieszka Klarman
Wstęp

CZĘŚĆ I
Formy i zakres współpracy kobiet z władzą komunistyczną

Tadeusz Rutkowski
Bojowniczki ofensywy ideologicznej. O roli kobiet w procesie stalinizacji humanistyki polskiej (1945–1956)

Natalia Jarska
Kobiety w PZPR 1948–1956. Paradoksy mobilizacji politycznej kobiet w stalinizmie

Agnieszka Stasiewicz
Działalność Społeczno-Obywatelskiej Ligi Kobiet w latach 1945–1948 na Białostocczyźnie w świetle dokumentów PPR

Rafał Nowakowski
Kobiety we władzach miejskich Wrocławia i województwa wrocławskiego w latach

1954–1988–1990

Robert Klementowski
Słaba płeć w siłowym resorcie – perspektywy badawcze w świetle wybranych przypadków

Renata Szczepanik
Wizerunek funkcjonariuszek Służby Więziennej na łamach pism branżowych (1967–1970)

CZĘŚĆ II
Wojenne i powojenne doświadczenia kobiet

Anna Czocher
„Radź sam sobie" – ekonomiczna aktywność kobiet w czasie okupacji niemieckiej 1939–1945 na przykładzie Krakowa

Beata Kozaczyńska
Chlubne i mniej chlubne aspekty udziału kobiet w akcji ratowania dzieci wysiedlonych z Zamojszczyzny w dystrykcie warszawskim (1942–1943)

Joanna Hytrek-Hryciuk
„Kobiety z gruzów". Niemki na Dolnym Śląsku 1945–1947. Zarys problematyki badawczej

Arnold Kłonczyński
W cieniu Ravensbrück. Polki w Szwecji w latach 1945–1950

Anna Nowakowska-Wierzchoś
„Związałyśmy się z siłami demokratycznymi w Polsce" – program polityczny i wizja roli kobiet w „nowej Polsce" Związku Kobiet Polskich im. Marii Konopnickiej we Francji 1944–1950

CZĘŚĆ III
Życie codzienne i przemiany społeczne

Katarzyna Florczyk
„Coraz więcej kobiet kroczy w pierwszej linii walki o plan". Wizerunek przodownicy pracy okresu stalinowskiego na przykładzie robotnic zatrudnionych w Zakładach Przemysłu Metalowego im. Józefa Stalina w Poznaniu

Edyta Krężołek
Kobieta w mieście socjalistycznym – o mieszkankach Świdnika w latach pięćdziesiątych i sześćdziesiątych XX w.

Magdalena Zapolska-Downar
Dwie idee emancypacji kobiet w zderzeniu z realnym socjalizmem. Casus *łódzkich włókniarek*

Aleksandra Szlagowska

Modele kobiecości i kontrola urodzeń w Polsce w latach 1945–1989

Iwona Demczyszak
Rola kobiety w katolickiej argumentacji społecznej w świetle dokumentów Kościoła powszechnego w Polsce w latach pięćdziesiątych i sześćdziesiątych XX w. Zarys zagadnienia

Norbert Wójtowicz
Działalność Kół Gospodyń Wiejskich w latach 1957–1975 na wybranych przykładach z Dolnego Śląska

Emilia Świętochowska
Sytuacja społeczno-zawodowa kobiet w ostatniej dekadzie PRL na przykładzie województwa białostockiego

CZĘŚĆ IV
Kobieta w sztuce

Ksenia Stanicka-Brzezicka
Z resztek materiałów, wełny i papieru… Działalność kobiet na polu rzemiosł w III Rzeszy

Gabriela Nastałek-Żygadło
Kobieca perspektywa w polskim filmie dokumentalnym na przykładzie twórczości Krystyny Gryczełowskiej, Ireny Kamieńskiej i Danuty Halladin

Agnieszka Klarman
„Nowa kobieta" w polskiej prozie socrealistycznej (1949–1955)

Natalia Lemann
Cylinder z Pandorami – polska fantastyka socjologiczna a sytuacja kobiet u schyłku PRL. Szkic rozrachunkowy

Ewa Chabros
O obecności kobiet w polskim graffiti 1939–1990. Pytania, problemy, wątpliwości

WYKAZ SKRÓTÓW
WYKAZ TABEL i FOTOGRAFII
BIBLIOGRAFIA
INDEKS OSOBOWY

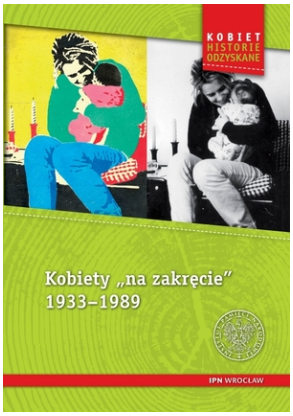

Kobiety „na zakręcie"
1933–1989